

# MVO Toolkit Maleisië

MVO Nederland

Waterstraat 47

3511 BW Utrecht

Telefoon: 030-2363465

Fax: 030-2312802

E-mail: [contact@mvonederland.nl](mailto:contact@mvonederland.nl)

Website: [www.mvonederland.nl](http://www.mvonederland.nl)



<b>1. INLEIDING</b>	<b>3</b>
1.1 Algemeen	3
1.2 Tips	4
<b>2. PRAKTIJKVOORBEELDEN</b>	<b>5</b>
2.1 Tips	10
<b>3. OVERHEIDSSTRUCTUUR</b>	<b>11</b>
3.1 Economische situatie	11
3.2 Wet- en regelgeving	13
3.3 Corruptie en transparantie	15
3.4 Overige tips	17
<b>4. ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN</b>	<b>18</b>
4.1 Algemeen	18
4.2 Werknemers	18
4.3 Vakbonden	24
4.5 Overig	26
4.6 Overige tips	27
<b>5. MILIEU</b>	<b>28</b>
5.1 Algemeen	28
5.2 Energie	31
5.3 Water	32
5.5 Overig	35
5.6 Overige tips	37
<b>6. KETENVERANTWOORDELIJKHEID</b>	<b>39</b>
6.1 Algemeen	39
6.2 Leveranciers	39
6.3 Stappenplan	40
6.4 Kwaliteitzorg	41
6.5 Tips	41
<b>7. MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN ONDERNEMEN</b>	<b>43</b>
7.1 Algemeen	43
7.2 Samenwerking	43
7.3 Overige belangrijke MKB Thema's	44
7.4 Tips	44
<b>8. LINKS</b>	<b>46</b>

# 1. INLEIDING

## 1.1 Algemeen

Dit landendossier geeft informatie aan Nederlandse ondernemers die maatschappelijk verantwoord zaken willen gaan doen in Maleisië. Het landendossier Maleisië gaat in op thema's als het economisch systeem, arbeidsomstandigheden, overheid en milieu.

### **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in Maleisië: stand van zaken**

De Maleisische overheid stimuleert maatschappelijk verantwoord ondernemen actief om de volgende redenen:

- Bedrijven kunnen door maatschappelijk verantwoord te ondernemen bijdragen aan het bereiken van de doelen van Vision 2020 (het bereiken van een volledig ontwikkeld land in het jaar 2020)
- Het heeft zakelijk gezien veel waarde
- Het past binnen het 'Islamitisch' zaken doen, omdat het gericht is op de maatschappij
- Goed risicomanagement

Er is in Maleisië veel aandacht voor duurzaamheidsthema's, alleen in de praktijk wordt er weinig aan gedaan. Dit blijkt uit het feit dat er slechts drie bedrijven aangesloten zijn bij het [Global Compact](#), een van de grootste initiatieven op het gebied van MVO opgezet door de Verenigde Naties. Global Compact richt zich op mensenrechten, milieu- en arbeidsomstandigheden en bestrijding van corruptie. In Nederland zijn er dertig bedrijven reeds aangesloten bij het Global Compact.

Global Compact: <http://www.unglobalcompact.org>

De overheid wil MVO in haar beleid integreren, in de praktijk beperkt het zich echter voorlopig tot een aantal wetten en heeft het slechts een MVO-kader voor ministeries en overheidsagentschappen ontwikkeld. De Maleisische normen en waarden passen goed bij de uitgangspunten van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

## 1.2 Tips

### **Nederlandse vereniging Maleisië**

De [Nederlandse vereniging Maleisië](http://www.nlvMaleisië.com/), ook wel bekend als NLVMaleisië, is een culturele vereniging waar Nederlanders lid van kunnen worden. De doelstelling van de vereniging is om het contact tussen Nederlanders in Maleisië te kunnen bevorderen. <http://www.nlvMaleisië.com/>

### **Malaysian Dutch Business Council**

De [Malaysian Dutch Business Council](http://www.mdbc.com.my/) (MDBC) verschaft informatie over het zaken doen in Maleisië en is behulpzaam bij het opbouwen van uw netwerk. Het MDBC werkt nauw samen met de Maleisische Kamer van Koophandel die u kan ondersteunen bij het opzetten van een nieuw bedrijf of branche office.

Het MDBC organiseert op regelmatige basis (maandelijks) evenementen waarbij de leden hun netwerk kunnen opbouwen. Zo komen er andere Nederlandse bedrijven die actief zijn in Maleisië, maar ook andere buitenlandse bedrijven, concurrenten en verschillende overheidsinstanties. <http://www.mdbc.com.my/>

### **MVO Nederland**

[MVO Nederland](http://www.mvonederland.nl) is een kennis- en netwerkorganisatie die ondernemend Nederland ondersteunt en stimuleert op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. <http://www.mvonederland.nl>.

### **OESO Richtlijnen**

De [OESO richtlijnen](http://www.oesorichtlijnen.nl) moedigen ondernemingen aan om hun activiteiten op een maatschappelijk verantwoorde manier vorm te geven. De richtlijnen bevatten diverse thema's als corruptie, kinderarbeid, milieu, consumentenbelang, wetenschap en technologie en belastingen. <http://www.oesorichtlijnen.nl>.

## 2. PRAKTIJKVOORBEEDEN

**Bedrijf: Dekker Hout**

**Sector: Houthandel**

**Product: Import, export, verwerking van hout en houtproducten**

**Thema: Ketenverantwoordelijkheid**

Dekker Hout vindt zijn oorsprong in 1885, als een kleine lokale houthandel. Sindsdien is het familiebedrijf uitgegroeid tot een van de meest vooruitstrevende houtbedrijven in Nederland en Europa, gespecialiseerd in de import, export en verwerking van hout en houtproducten. Naast drie vestigingen in Nederland heeft Dekker Hout houtverwerkingsfabrieken en kantoren in Bolivia, Indonesië, Maleisië en Brazilië.

De motivatie om deel te nemen aan duurzaam bosbeheer is om een einde te maken aan onbeperkt kappen van tropische regenwouden. Als dat niet gedaan wordt heeft de houthandelsindustrie geen werk/bestaan meer over 50 jaar. Naast commerciële doeleinden is het natuurlijk ook belangrijk om te denken aan de sociaal-economische omstandigheden van de lokale bevolking en werknemers in de ontwikkelingslanden waar het hardhout vandaan komt. Het FSC keurmerk staat niet alleen voor verantwoord hout, maar ook voor goede werkomstandigheden in de desbetreffende bossen.

Dekker Hout zet zich in voor het milieu en neemt binnen haar activiteiten de volle verantwoordelijkheid om te letten op de bescherming hiervan. Daarnaast volgt zij de milieuproblematiek in de herkomst gebieden van haar hout op de voet en waar nodig, biedt zij haar afluaders de helpende hand bij het hanteren van een goed bosbeheer en een verantwoorde verwerking van haar productie.

Naast de eerder genoemde activiteiten probeert Dekker Hout het milieu zo min mogelijk te belasten. Dit doet zij door te werken aan het recyclen van materialen en

door efficiënt om te gaan met energie. Zo zorgt bijvoorbeeld Dekker Hout zelf voor 40% van de energie voor haar drie houtbedrijven.

Naast het FSC keurmerk, heeft Dekker Hout nog andere certificeringssystemen zoals het Malaysian Timber Certification Council en het Program for Endorsement of Forest Certification Schemes.

Meer informatie over Dekker Hout:

- Dekker Hout: <http://www.dekkerhout.nl>
- Forest Stewardship Council: <http://www.fscnl.org/nl/index.phtml>
- Malaysian Timber Certification Council: <http://www.mtcc.com.my/>
- Program for Endorsement of Forest Certification Schemes: <http://www.pefc.org/internet/html/>

**Bedrijf: Ingrepro**

**Sector: Bio-industrie**

**Product: Import, export en kweker van algen**

**Thema: Biodiversiteit**

Ingrepro is een jong bedrijf uit Zutphen. Ze kweken algen die razend snel groeien, een stuk sneller dan gewone planten. Algen worden ook wel gebruikt om duurzame energie uit biomassa te halen als vervanger van diesel. Een ander voordeel van biodiesel is dat het zwavel vrij is, waardoor het minder fijn stof produceert.

Ingrepro is van plan om in Maleisië algen te kweken. Ze hebben hiervoor een investering van 10 miljoen euro gekregen van de Rotterdamse scheepswerf De Merwede. Deze scheepswerf kreeg uit Kuala Lumpur de opdracht om voor 1,2 miljard euro aan hospitaalschepen te gaan bouwen, onder andere om toekomstige tsunami-slachtoffers op te kunnen vangen.

De directeur heeft gecontroleerd of er geen tropisch regenwoud vernietigd wordt voor algenteelt. Ook gaat Ingrepro een gesloten systeem bouwen, zodat het niet in verbinding staat met de zee of met zoet water. Dit om de natuur niet te verstoren.

Meer informatie over Ingrepro:

- Ingrepro: <http://www.ingrepro.nl/>
- Ingrepro in Maleisie: <http://www.peopleplanetprofit.be/artikel.php?IK=1460>
- Ingrepro en biodiesiel:  
[http://www.triodos.nl/nl/who\\_we\\_finance/savings/nature\\_and\\_environment/79285/395399](http://www.triodos.nl/nl/who_we_finance/savings/nature_and_environment/79285/395399)

**Bedrijf: Unilever Malaysia**

**Sector: Levensmiddelen**

**Thema: werknemersvrijwilligerswerk**

Touching Hearts is één van de MVO initiatieven van Unilever Malaysia waarbij gericht wordt op Maleisië, om een positieve bijdrage te doen aan de brede gemeenschap waarin we leven volgens Unilever. Het doel is om de betrokkenheid te vergroten tussen Unilever, haar medewerkers en de gemeenschap.

Touching Hearts bevat de betrokkenheid van het bedrijf en de medewerkers om de gemeenschap op een zinvolle manier een handje te helpen. Het focust op speciale projecten waar de medewerkers van Unilever passie voor hebben. Touching Hearts biedt ook de mogelijkheid en de kansen om je als medewerker te ontplooiën en ervaring op te doen.

In het Touching Hearts project richt Unilever zich op het helpen van de kans-armen in de maatschappij, maar ook de mensen die onderontwikkeld zijn. Touching Hearts werkt met een bottom-up benadering, waarbij het volledig vertrouwt op haar medewerkers in de activiteiten met de gemeenschap. De beslissing in welk project tijd geïnvesteerd wordt hangt af van de manier waarop Unilever kan helpen en hoe deze investering de waarden van het bedrijf uitstralen. Ook wordt er gekeken naar de mate waarop het de ontwikkeling stimuleert van de medewerkers. Op deze manier is Unilever niet alleen bezig met MVO, maar ook met Employee Social Responsibility (ESR), oftewel werknemer verantwoord ondernemen.

Touching Hearts raakt verschillende lagen van de bevolking. De doelen die reeds behaald zijn met dit project zijn:

- werknemers brengen tijd door met de minder bedeelden door huisbezoeken en uitjes
- sponsoring en giften aan goede doelen
- geldinzameling voor verschillende goede doelen
- het adopteren van een school om de educatie van minderbedeelden te verbeteren

Meer informatie over Unilever Malaysia:

- Unilever Malaysia: <http://www.unilever.com.my/>
- Touching Hearts project: <http://unilever.com.my/ourvalues/environmentandsociety/shortstories.asp?linkid=navigation>
- Duurzame ontwikkeling van Unilever: <http://www.unilever.com/ourvalues/environment-society/default.asp?linkid=fasttrack>

**Bedrijf: DiGi Telecommunications**

**Sector: Telecommunicatie**

**Product: Mobiele telecommunicatie**

**Thema: Milieumanagement**

DiGi Telecommunications is een van de meest vooruitstrevende bedrijven in Maleisië op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. DiGi, dochteronderneming van het Noorse Telenor houdt op alle aspecten rekening met MVO.

**Milieu**

Het gebouw van DiGi, genaamd D'House is geheel voorzien van glas en laat daardoor veel licht naar binnen. Licht staat voor transparantie, een van de belangrijkste waarden van DiGi. Openheid wordt in het bedrijf zeer op prijs gesteld. Op elke afdeling zijn rust ruimtes gecreëerd waar werknemers elk moment van de dag even de krant kunnen lezen of met elkaar bij kunnen kletsen.

## Papierloos kantoor

Milieuvriendelijke initiatieven van DiGi richten zich op meerdere vlakken binnen het bedrijf. Zo wordt onnodig afval en rommel verantwoord gerecycled en verschillende dingen doorgevoerd:

- Overmatig gebruik van papier uitfaseren en het gebruik van ICT systemen (papierloos) verder verhogen. Zo zijn er verschillende systemen die grote papierstromen in het verleden overbodig maken: i-Supplier, e-Dealer, e-Payslip, e-Billing. Facturen dienen digitaal verstuurd te worden aan DiGi, wat zorgt voor minder papier verbruik. In 2007 zijn in totaal 100.000 A4 vellen bespaard in vergelijking met het jaar er voor.

## GSM masten beheer

Mobiele netwerken verbruiken veel energie. DiGi is continu op zoek naar energieefficiëntere manieren:

- Het delen van het netwerk om stroom te besparen
- Zonnepanelen integreren op zendmasten
- Air-conditioningsystemen beheren van de servers om energie te besparen

## Recyclingmanagement

Enkele voorbeelden van maatregelen die DiGi doorgevoerd heeft om CO2 reductie verder te beperken:

- Het recyclen van mobiele telefoons, accessoires en batterijen
- Het scheiden van papier, glas en plastic voordat het weggegooid wordt
- Het vervangen van plastic bekers, voor glazen mokken
- Verwijderen van plastic bakjes gebruik in de kantine
- Gebruik van gerecycled papier voor wenskaarten, gebruikt door de afdeling personeelszaken.

Meer informatie over DiGi Telecommunications:

- DiGi telecommunications: <http://www.digi.com.my>
- Telenor: <http://www.telenor.com>
- DiGi's CSR: [http://www.digi.com.my/aboutdigi/cr/cr\\_index.do](http://www.digi.com.my/aboutdigi/cr/cr_index.do)
- Code of Conduct: <http://www.digi.com.my/aboutdigi/careers/coc.do>

## 2.1 Tips

### **Nederlandse ambassade**

Bij het opzetten van uw activiteiten in Maleisië kan de [Nederlandse ambassade](#) u helpen met het vergaren van informatie. De economische afdeling kan u ook informeren over belangrijke overheidsregels waar u te maken kunt krijgen.

<http://www.Maleisië.nlambassade.org/>

### **PSOM**

In het kader van het [Programma Samenwerking Opkomende Markten](#) worden in Maleisië commerciële doelen en MVO met elkaar verbonden. Door middel van een subsidie krijgen bedrijven financiële ondersteuning bij het opzetten van een commerciële activiteit, waar de opbrengsten bijdragen aan het verbeteren van de economische, sociale en milieu omstandigheden in de sector waar het project zich bevindt.

[http://www.evd.nl/home/landen/publicatie/lob\\_buh.asp?landen=mas&Showresults=true&PageIndex=6](http://www.evd.nl/home/landen/publicatie/lob_buh.asp?landen=mas&Showresults=true&PageIndex=6)

## 3. OVERHEIDSSTRUCTUUR

### 3.1 Economische situatie

#### The Ninth Malaysian Plan

De ultieme doelstelling van Maleisië is het bereiken van de status van een volledig ontwikkeld land tegen 2020, ook wel bekend als [Vision 2020](#). Met een vijfjarenplan, [Ninth Malaysia Plan](#) en masterplan wil Maleisië het doel zien te bereiken.

In het vijfjarenplan (bestaande uit globale en concrete beleidsstappen) worden projecten, plannen en maatregelen gegroepeerd in vijf algemene doelstellingen:

- economische vooruitgang
- meer kennis en innovatie en een “First Class” mentaliteit
- het aanpakken van de sociaal-economische ongelijkheid
- een betere en duurzamere levenskwaliteit
- de versterking van het institutionele vermogen en van de implementatiemechanismen.

Het masterplan heeft als doel om het voor buitenlandse investeerders aantrekkelijker te maken om in Maleisië te investeren. Het negende vijfjarenplan (2006-2010) beoogt een drastische afname van de armoede en een sterke toename van een goed opgeleide beroepsbevolking. Na de economische crisis is de Maleisische economie met 7,4 procent gekrompen, maar is zo sterk hersteld dat het op dit moment een van de sterkste economieën heeft in Azië. De economische ontwikkelingen in Maleisië zijn sterk afhankelijk van de economische ontwikkelingen van de twee belangrijkste handelspartners, Verenigde Staten en Japan. Dit was te merken na de aanslagen op 11 september 2001, toen de Maleisische economie terugliep.

In deze vijf jaar wordt gestreefd naar een jaarlijkse groei van 6,7% in de productie sector en 6,5% in de dienstensector. Economische zwaartepunten zijn o.a. biotechnologie, ICT en de dienstensector (met name het toerisme).

Het negende plan is een vervolg op het allereerste plan dat in 1990 gepubliceerd werd. Duurzaamheid is een belangrijk thema in dit plan, met name in het kader van duurzaam energiebeheer en promotie van milieubescherming.

Ninth Malaysian Plan: <http://www.epu.jpm.my/rm9/html/english.htm>

Vision 2020: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/apcity/unpan003222.pdf>

### **Maatschappelijk verantwoord investeren**

In Maleisië is het op de beurs bewezen dat bedrijven die aan verantwoord investeren doen betere rendementen behalen dan bedrijven die dit niet doen. Maatschappelijk verantwoord investeren is een strategie waarbij de intentie bestaat om tegelijkertijd een goed rendement te behalen en maatschappelijk verantwoord bezig te zijn. Dit heeft tevens te maken met het feit dat bedrijven verplicht zijn hun MVO activiteiten te publiceren in hun jaarverslag. [Bursa Malaysia](#) (vergelijkbaar met het Damrak in Nederland) neemt hier ook een belangrijke rol hierin. Zij hebben zelf op alle drie de P's (Planet, People en Profit) richtlijnen ontwikkeld om de bedrijven beter te kunnen begeleiden. De [Bursa Malaysia](#) groepeerde bedrijven die een actief MVO beleid hebben met bedrijven die nog geen actief beleid hebben. Het idee is om de eerste groep duidelijk te profileren op een Social Responsibility Investment Index. De tweede groep wordt geholpen met het opstellen van een agenda. De Bursa Malaysia helpt ook haar bedrijven te introduceren op een aantal internationale duurzaamheidsindexen. [Centre for Environment, Technology & Development Malaysia](#). Deze organisatie houdt zich bezig met de verbetering van de milieukwaliteit. Dit doet ze door duurzame ontwikkeling en het gebruik van nieuwe technologieën te promoten in het bedrijfsleven.

Bursa Malaysia: <http://www.klse.com/my/website>

Centre for Environment, Technology & Development Malaysia: [www.cetdem.org.my](http://www.cetdem.org.my)

### **Boycot door Fitna**

De anti-koran film Fitna van Geert Wilders die op 27 maart 2008 op het Internet is geplaatst, heeft met name in Islamitische landen voor ophef gezorgd. Twee dagen nadat de film is uitgebracht heeft de voormalige premier van Maleisië, Mahatir Mohammad, 1,3 miljard moslims opgeroepen om Nederlandse producten te boycotten. De Maleisische supermarktketen Mydin heeft rode stickers geplakt op Nederlandse producten en een bordje erbij gehangen met “stay away from Dutch

products” Op jaarbasis koopt Mydin RM 60 miljoen aan Nederlandse producten in. De boycot is tot op heden vrijwel niet meer te merken, hoewel de dreiging nog niet volledig weg is.

## **3.2 Wet- en regelgeving**

### **De monarchie en het rechtssysteem**

De federatie van Maleisië is een constitutionele monarchie en heeft als staatshoofd koning Tuanku Syued Sirajuddin. Het kabinet heeft de uitvoerende macht en wordt sinds 2003 geleid door premier Abdullah Ahmad Badawi. Het parlement van Maleisië bestaat uit de Senaat (Dewan Negara) en het Huis van Afgevaardigden (Dewan Rakyat).

Het Maleisische rechtssysteem is gebaseerd op Engels recht. De Federale beslissingen van het Hof kunnen aangevochten worden bij de Hoge Raad. Het heeft beslissingsrecht in constitutionele kwesties en in geschillen tussen staten of tussen de federale overheid en een staat. West- Maleisië en Oost- Maleisië (Sabah en Sarawak) hebben ieder een Hoog Gerechtshof. Voor bepaalde aangelegenheden zoals familie zaken geldt traditionele of islamitische wetgeving.

Maleisië heeft naast de bovengenoemde rechtenbank ook een Islamitische rechtbank, de Sharia rechtbank. De letterlijke vertaling van Sharia is de ‘islamitische wet.’ Deze rechtbank is voornamelijk om geschillen tussen Moslims op te lossen.

Buitenlandse bedrijven zullen altijd worden berecht door de civiele rechtbank en zal in de meeste gevallen niet te maken krijgen met de Islamitische rechtspraak.

Meer informatie over het rechtssysteem:

<http://www.evd.nl/zoeken/showbouwsteen.asp?bstnum=3806&location=>

### **Belasting**

Een bedrijf, gevestigd in- of buiten Maleisië dient belasting te betalen over de winst die verkregen is in Maleisië. Een Maleisisch bedrijf hoeft geen belasting te betalen over winst die verkregen is uit bronnen buiten Maleisië. Dit geldt echter niet voor banken, verzekeraars en de transportsector. Een bedrijf wordt beschouwd als een

'resident' als het bestuur en management van het bedrijf uitgeoefend worden in Maleisië. Het is daarbij belangrijk om te kijken waar de vergaderingen gehouden worden van het management team.

Een belastingheffing van 28% wordt ingehouden op zowel residents (bedrijven gevestigd in Maleisië) als niet ingezetenen (bedrijven gevestigd buiten Maleisië). Een speciale heffing van 38% wordt gedaan op bedrijven in de olie-industrie.

Het afdragen van belasting is ook in het kader van MVO belangrijk. Behalve om inkomsten te verkrijgen en een rechtvaardige inkomensverdeling te realiseren, gebruikt de overheid de belastingheffing ook voor andere doelen. Zo kan de overheid bepaalde belastingen verminderen met als doel de werkgelegenheid te stimuleren, milieu te verbeteren en in onderwijs te investeren.

Maleisisch belastingstelsel: <http://www.atarek.com.my/tax system.htm>

### **Grondbezit**

Het is voor buitenlanders toegestaan om in Maleisië een huis of appartement te kopen. De voorwaarden zijn alleen dat de koopprijs van een huis of bedrijfspand minimaal RM 150,000 (ongeveer 30.000 euro) moet bedragen. In Malacca en Johor zelfs tot RM 250.000 (ongeveer 50.000 euro). Er dient toestemming gevraagd te worden aan de [Foreign Investment Committee](#) (FIC) en van de State Government. De restricties kunnen per staat verschillen, het is aan te raden om een tussenpersoon in de hand te nemen.

Foreign Investment Committee:

<http://www.gov.my/MyGov/BI/Directory/NonCitizen/nPropertyAndInvestment/nProperty/nForeignInvestmentCommittee/>

### **Infrastructuur**

Maleisië beschikt over een prachtige infrastructuur en is van plan om de komende 5 jaar ruim 8,2 miljard US Dollar te investeren. De grootste projecten zijn de spoorwegenprojecten als Rawang – Ipoh traject en een bullet-train traject tussen Kuala Lumpur en Singapore, die beiden ruim 6,5 miljard US Dollar kosten. Daarnaast zijn er nog het Bakun hydro-elektrisch dam project en de West Coast Expressway project.

De Maleisische constructie-industrie heeft te kampen met bureaucratische vertragingen, lage productiviteit en met een tekort aan lokale arbeiders. Hierdoor zijn ze afhankelijk van migranten. Het gevolg van de strengere aanpak van de overheid op migranten heeft gevolgen voor deze sector.

### **3.3 Corruptie en transparantie**

In de politiek en in de zakenwereld is omkoperij de meest voorkomende vorm van corruptie. Uit het [Global Competitiveness Report 2007-2008](#) blijkt dat corruptie op de tweede plaats staat als bedreiging voor het Maleisische bedrijfsleven.

Ook op de [Corruption Perception Index van 2007](#) van Transparency International scoort Maleisië met een 5.1 (10 is corruptievrij – 0 is uiterst corrupt) en komt daarbij op de 43<sup>e</sup> plaats van in totaal 180 landen.

Veel succesvolle Maleisische bedrijven zijn wel private ondernemingen, maar in veel gevallen hebben ze direct of indirect iets te maken met een aantal prominente politici. Sommige bedrijven ontvangen een voorkeursbehandeling van de regerende partijen. Daarnaast worden hooggeplaatste ambtenaren of functionarissen van deze succesvolle bedrijven nooit aangeklaagd en/of vervolgd bij de grote anticorruptie-zaken die gevoerd worden.

Global Competitiveness Report 2007-2008: <http://www.gcr.weforum.org/>

Corruption Perception Index 2007:

[http://www.transparency.org/policy\\_research/surveys\\_indices/cpi/2007/regional\\_highlights\\_factsheets](http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2007/regional_highlights_factsheets)

#### **Overheidsaanpak corruptie**

De overheid wil corruptie hard aanpakken. In het Ninth Malaysia Plan heeft premier Abdullah Badawi zich uitgesproken voor verkleining van rijk en arm. Door deze kloof te verkleinen wordt de verleiding om corruptie te plegen sterk verminderd. Naast het vijfjarenplan heeft Maleisië ook een [National Integrity Plan](#) (NIP), dit plan heeft als doel het bestrijden van corruptie, het terugdringen van bureaucratie en het vergroten van de transparantie van de overheid.

National Integrity Plan: <http://www.fksg.utm.my/national-integrity-plan-nip>

## **Transparantie**

[Transparency International](#) (TI) is een belangrijke niet-gouvernementele onafhankelijke organisatie die zich bezighoudt met corruptiebestrijding. TI heeft voor bedrijven een handige methode ontwikkeld om corruptie tegen te gaan en hun eigen aanpak daarvan te toetsen. Ook in Maleisië is er een lokale TI-M (Transparency International Malaysia) die erkend is door de TI in Berlijn, waar het hoofdkantoor gevestigd is..

Transparency International: <http://www.transparency.org/>

## **Strafbaarheid corruptie**

Hoewel corruptie in Maleisië in sommige gevallen noodzakelijk lijkt om een aantal zaken vloeiend te laten verlopen, is het Nederlandse bedrijven verboden volgens de Nederlandse wet om zich in te laten met corruptie. Waar de grens ligt, is in de praktijk niet altijd gemakkelijk vast te stellen. Met het oog daarop heeft het Openbaar Ministerie nieuwe regels voor het [vervolgingsbeleid](#) uitgewerkt. Over de grootte is de werkgeversorganisatie duidelijk: daar mag niemand zich aan wagen, de minder foute categorie vinden zij de zogenoemde facilitaire betalingen. Dit zijn betalingen aan ambtenaren die daarop de diensten verlenen waar je feitelijk recht op hebt.

Openbaar Ministerie tegen vervolging:

<http://www.internationaalondernemen.nl/zoeken/ShowBouwsteen.asp?bstnum=149317>

## **Tip: Corruptie vermijden**

Het geven van smeergeld voor kleine handelingen komen dagelijks voor in Maleisië. Bijvoorbeeld om sneller een tafel te krijgen in een restaurant. De lijn tussen traditie en corruptie is daarom ook erg klein. Wees er bewust van dat dit een vorm van corruptie is en dat het beter is om van die dienst af te zien. De Nederlandse ambassade of de Malaysian Dutch Business Council zouden u bij preventie en tegengaan van omkoping kunnen helpen. Voor meer informatie bezoek het [Business Anti-Corruption portal](#) en het Nationaal contactpunt voor de [OESO-richtlijnen](#)

Nederlandse ambassade in Kuala Lumpur: <http://Maleisië.nlambassade.org/>

Malaysian Dutch Business Council: <http://www.mdbc.com.my/>

Business Anti-Corruption Portal: <http://www.business-anti-corruption.com/Home.asp?pageid=4>

Nationaal Contactpunt OESO-richtlijnen: <http://www.oesorichtlijnen.nl/>

### **3.4 Overige tips**

#### **Matrade en Federation of Malaysian Manufacturers**

Matrade is een Maleisische handelsoontwikkelingsorganisatie. De organisatie heeft voornamelijk als doel de Maleisische export te vergroten met behulp van een wereldwijd netwerk. Daarnaast kan Matrade ook helpen bij het vergaren van informatie op het gebied van import en export. Ook heeft Matrade een volledige en up-to-date lijst met de komende vakbeurzen. <http://www.matrade.gov.my>

Naast Matrade loont het ook de moeite om af en toe een bezoek te brengen aan deze van Federation of Malaysian Manufacturers (FMM), waar men nuttige en actuele informatie kan terugvinden over de productiesector. Helaas verstrekken deze organisaties nog vrijwel geen informatie over MVO. <http://www.fmm.org.my>

#### **Business Ethics Institute of Malaysia**

[Business Ethics Institute of Malaysia](http://www.beim.org.my) (BEIM) organisatie zet zich in om ethische opleidingen en concepten als eerlijkheid, integriteit, zelfregulering en redelijkheid bij bedrijven te promoten. In 1997 is deze stichting opgericht met behulp van het ministerie van Binnenlandse Handel en Consumentenzaken.

Business Ethics Institute of Malaysia: <http://www.beim.org.my/introduction.shtml>

## 4. ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

### 4.1 Algemeen

Maleisië telt een populatie van 25 miljoen mensen, waarvan 10,73 miljoen mensen bij de beroepsbevolking horen. De regels voor de arbeidsmarkt in het algemeen, maar ook regels voor onder andere de werkgever-werknemerrelatie, het inhuren van personeel, zwangerschapsverlof, salariering, de bepalingen voor contracten en ontslag zijn vastgelegd in de [arbeidswet](#).

Maleisië is sinds 1967 lid van de International Labour Organization (ILO) en heeft 15 van de 185 verdragen geratificeerd waaronder vijf van de acht Fundamentele Verdragen op het gebied van kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie en vrijheid van vakvereniging.

Maleisische arbeidswet: <http://www.lawyerment.com.my/library/doc/empl/>

International Labour Organization: <http://www.ilo.org>

### 4.2 Werknemers

#### Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau van Maleisië is zeer hoog. Een op de drie Maleisiërs gaan naar een universiteit. Door het goede onderwijssysteem is het analfabetisme in Maleisië lager dan 5 procent. Grotendeels van de opleidingen op universiteiten wordt in het Engels onderwezen, dit in tegenstelling tot de omringende landen. Het gevolg van het hoge opleidingsniveau is dat er veel afgestudeerden een carrière in het buitenland zoeken, waardoor er een arbeidstekort ontstaat in het land.

#### Richtlijnen

In Maleisië zijn slechts twee bedrijven [SA-8000](#) gecertificeerd (TNT Malaysia en Polyroll). De SA-8000 is een internationaal erkende standaard voor verbetering van de arbeidsomstandigheden, kortom een leidende standaard voor maatschappelijk verantwoord ondernemen op het gebied van arbeidsomstandigheden. Meer informatie over SA8000 is te vinden in het [SA8000 rapport](#) van de Verenigde Naties van het departement voor duurzame ontwikkeling.

SA8000 certificering: <http://www.mvonderland.nl/degrotemvobibliotheek/richtlijnenenregelgeving/867>

Rapport SA8000: <http://www.un.org/esa/sustdev/sdissues/consumption/procurement/sai.pdf>

## **Mensenrechten**

Mensenrechten normen kun je toetsen door middel van het [Human Rights Compliance Assessment](#). De Deense organisatie Human Rights and Business heeft dit ontwikkeld. Een groot onderzoek naar de mensenrechten in Maleisië heeft aangetoond dat de [Internal Security Act 1960](#) een negatieve invloed heeft op de mensenrechten. Deze wet heeft gezorgd voor veel opschudding doordat een groot aantal leiders van vakbonden opgepakt werden onder het mom van Internal Security.

Human Rights Compliance Assessment: [http://www.humanrightsbusiness.org/040\\_hrca.htm](http://www.humanrightsbusiness.org/040_hrca.htm)

Internal Security Act 1960: [http://ejp.icj.org/IMG/INTERNAL\\_SECURITY\\_ACT\\_1960.pdf](http://ejp.icj.org/IMG/INTERNAL_SECURITY_ACT_1960.pdf)

## **Werktijden**

Volgens de arbeidswet bestaat een werkweek uit maximaal 48 uren en van maximaal 8 uren op een dag. Het is normaal in Maleisië dat een werkweek uit 5,5 dag bestaat. Echter proberen steeds meer sectoren een vijfdaagse werkweek in te voeren. Een rustperiode van 30 minuten is verplicht na vijf uur aan één stuk gewerkt te hebben. Enkel onder speciale voorwaarden kunnen de bovenstaande limieten worden overschreden. Vrijdag is het een gebedsdag en is het gebruikelijk voor mannelijke moslim werknemers om van 12 tot 2 uur naar de moskee te gaan. Bedrijven dienen hier dus rekening mee te houden door bijvoorbeeld belangrijke vergaderingen en controle werkzaamheden of uit te stellen of uit te laten voeren door een niet-moslim.

### **Tip: Godsdienst op werk**

Aangezien de Islam een staatsgodsdienst is, komt religie sterk naar voren op de werkvloer. Er zijn gebedsruimtes waar mannen en vrouwen kunnen bidden. Hou dus rekening dat op vrijdag moslimmannen in de gelegenheid moeten worden gesteld om onder werktijd naar de moskee te gaan. Ook dat tijdens de vastenmaand (ramadan) Maleisische werknemers kortere werkdagen dan werknemers van andere ethische groepen. Voor werknemers van Chinese of Indiase afkomst is dit een van de vormen van discriminatie op de werkvoer.

## **Overwerken**

Een werknemer mag maximaal 104 uren in de maand overwerken. Volgens de International Labour Organization mag een werknemers boven de maximale 48 uren

per week slechts 12 uur (48 uren per maand) overwerken. Maleisië overschrijdt daarmee de ILO norm. Vaak wordt er voor overwerk 150 procent van het normale uurloon betaald, dit wordt in de meeste gevallen ook daadwerkelijk toegepast. Op zondagen en feestdagen ligt het tarief op 200 procent van het normale uurloon.

### **Tip: Overwerken volgens de ILO-norm**

Beperk het overwerken van uw personeel, indien dit toch noodzakelijk is maak dan gebruik van de ILO-norm. Kijk voor informatie op: <http://www.ilo.org>

### **Pensioenen**

In tegenstelling tot verschillende buurlanden heeft Maleisië wel een pensioenregeling. De werknemer dient wel fulltime werkzaam te zijn om hier gebruik van te kunnen maken. Opvallend is dat de overheid in Maleisië het [Malaysia's Employees Provident Fund](#) (EPF) heeft opgezet. Het EPF is ontstaan uit een wet (Employees Provident Fund Act 1991). Het EPF is actief als een pensioenfonds, maar is ook een multi-purpose spaarfonds met mogelijkheden voor huisvesting, opleidingen en gezondheidszorg, met als gevolg dat het pensioen onderdeel ondergeschikt is aan de andere onderdelen in het fonds.

In totaal zijn er 11,4 miljoen leden (2006) en heeft het 5,4 miljoen actieve betalende leden. Er zijn 416.000 actieve bedrijven aangesloten bij het EPF. De bijdrage bestaat uit een percentage uit het loon van de werknemer (11%) en een gedeelte wordt betaald door de werkgever (12%).

Enkel bedrijven die aangesloten zijn bij de [Companies Commission of Malaysia](#) (SSM) dienen zich aan te melden bij het EPF en dienen tevens contributie te betalen. Ieder bedrijf dat zich in Maleisië wil vestigen dient zich dus ook aan te melden bij het SSM. Dit geldt voor zowel lokale als buitenlandse bedrijven die zich in Maleisië willen gaan vestigen.

Employees Provident Fund: <http://kwsp.gov.my/index.php?lang=en>

Companies Commission of Malaysia: <http://ssm.com.my/en/index.php>

### **Tip: Pensioen betalen**

In Nederland hebben ook deeltijdmedewerkers recht op pensioen, in Maleisië is dit echter niet zo. Een tip voor de werkgevers is om niet alleen voor voltijd medewerkers een pensioen regeling te organiseren.

### **Sociale zekerheid**

Elke werknemer die per maand RM 2000 of minder verdient dient zich verplicht aan te melden bij de [Sociale Security Organization](#) (SOCSO) ongeacht het dienstverband. De SOCSO verzorgt en dekt de zorgverzekering inclusief de medische kosten, revalidatie en financiële bescherming.

De SOCSO dekt alleen Maleisische werknemers met een Maleisische nationaliteit. Buitenlandse werknemers worden beschermd volgens de Workmen's Compensation Act. De wet is alleen bedoeld om buitenlandse werknemers te beschermen tegen ongevallen die op de werkvloer plaatsvinden. In tegenstelling tot de SOCSO voorziet de wet niet in een zorgverzekering. Men komt alleen in aanmerking als er per maand niet meer dan RM 500 wordt verdiend en is vooral bedoeld voor laagbetaalde arbeiders.

Maleisische werknemers die boven RM 2000 verdienen of buitenlandse werknemers boven RM 500 dienen zelf voor een zorgverzekering te zorgen. Buitenlandse werknemers hebben de keuze uit vier verzekeringsmaatschappijen die door de overheid zijn geselecteerd.

Social Security Organization: <http://www.lawyerment.com.my/library/doc/empl/socso/index.shtml>

### **Veiligheid en gezondheid**

In 1994 is de [Occupational Safety and Health act](#) opgesteld. Deze wet is bedoeld om de werkvloer een stuk veiliger maken op het gebied van werkomstandigheden en risico's waar werknemers mee te maken kunnen krijgen.

Occupational Safety and Health act:

<http://www.lawyerment.com.my/library/doc/laws/casecode/hasaw/osha/>

## Het aannemen van gehandicapten

Maleisië loopt voorop met een richtlijn voor het aannemen van gehandicapten. Disabled hiring is erg populair in Maleisië, dit onderwerp is tevens erg populair in de media. Grote bedrijven gebruiken disabled hiring als media-aandacht om aan te tonen dat ze MVO bezig zijn. Bedrijven als Carrefour en McDonald's in Maleisië halen regelmatig de pers. Ook heeft Jobstreet in Maleisië (vergelijkbaar met Monsterboard in Nederland) een speciale sectie op de website gewijd aan het aannemen van gehandicapten.

### Open Mind, Open Hearts

DiGi Telecommucations, een telecommunicatie provider heeft in november 2007 het Open Mind, Open Hearts project gelanceerd. Dit initiatief valt onder positieve discriminatie, waarbij lichamelijke gehandicapten een gelijkwaardige behandeling krijgen als elke andere werknemer bij DiGi. DiGi heeft als kerngedachte dat de gehandicapten een alternatieve bron van talent kunnen zijn. Het past bij het maatschappelijk beleid van DiGi om een werkplek te creëren waarbij de werknemers geïnspireerd te worden om het beste er uit te halen.

Meer te informatie te vinden op: [http://digi.com.my/aboutdigi/cr/cr\\_work\\_emp.do?sec=open](http://digi.com.my/aboutdigi/cr/cr_work_emp.do?sec=open)

## Salaris

Door de economische groei is het gemiddelde salaris van werknemers met 5,6 procent gestegen ten opzichte van vorig jaar. Maleisië kent geen minimumloon al wordt het al een tijd op aangedrongen door vakbonden zoals [Malaysian Trade Union Congress](#) (MTUC). Tot op heden zijn er nog geen concrete stappen ondernomen om het minimumloon in te voeren.

Het belonen van werknemers in Maleisië is erg divers en zoals in vele landen afhankelijk van opleiding, type functie en achtergrond van de persoon.

Malaysian Trade Union Congress: <http://www.mtuc.org.my/>

### Tip: Invoeren van minimumloon

Maleisië heeft geen wettelijke bepalingen voor het minimumloon, aangezien Nederland deze rechten wel heeft voor alle werkenden, is het voor een Nederlands bedrijf toch raadzaam hier goed mee om te gaan. De ILO geeft aan dat de lonen voor een standaard werkweek ten minste moeten voldoen aan het wettelijk minimum of

aan het sectorminimum en moet voldoende zijn om te voorzien in de basisbehoeften van de arbeiders en in vrij te besteden inkomen. Meer informatie hierover is te vinden in de ILO-conventie nummers 110, 155 en 170 op de website: <http://www.ilo.org>.

### **Tip: Rapport salarisverdeling**

Elk jaar wordt door Kelly Services een rapport uitgebracht over deze verdeling. Hier is goed te zien wat een gemiddelde werknemer bij een supermarkt moet verdienen tot aan een accountant. U kunt het rapport vinden op:

<http://www.kellyservices.com.my/res/content/my/services/en/docs/sguide.pdf>.

### **Betaald verlof**

Naast 14 vakantiedagen hebben werknemers recht op betaald verlof voor een aantal familiegebeurtenissen en feestdagen, zoals bijvoorbeeld het Suikerfeest. Vrouwen hebben in Maleisië recht op 60 dagen betaald zwangerschapsverlof.

### **Werving en ontslag**

Voor buitenlandse bedrijven zijn er nauwelijks tot geen problemen met het werven van personeel, dit komt mede dankzij het goede opleidingsniveau van werknemers. Tegenwoordig wordt er steeds meer personeel via wervingsbureaus geworven die in Maleisië een grote plaats nemen binnen de arbeidsmarkt.

Een contract kan beëindigd worden met een werknemer als deze twee dagen achtereenvolgend afwezig is van kantoor. Ook is ontslag mogelijk bij het begaan van een misdrijf (diefstal etc.). Maar ook de werknemer kan dit doen onder omstandigheden. Zo kan hij bij ingebrekestelling van de werkgever (als hij zeven dagen te laat salaris betaalt) direct zijn contract per direct ontbinden.

### **Tip: Heldere afspraken**

Het is belangrijk om heldere afspraken te maken met de werknemers. Dit voorkomt dat een werkgever terug moet vallen op de wetten en bepalingen van Maleisië. Een belangrijk punt om duidelijke afspraken over te maken zijn de rechten en plichten van de medewerker en om acties bij situaties van te voren te bespreken en vast te leggen.

### 4.3 Vakbonden

Maleisië heeft de ILO conventie over de vrijheid van vereniging niet geratificeerd, maar enkel de conventie op het collectief onderhandelen. Deze laatste conventie is echter beperkt geratificeerd, migranten zijn uitgesloten en in de elektronica sector is het niet mogelijk om te staken. Maleisiërs hebben wel het recht om te staken, maar ook hier zijn grote restricties van toepassing.

De [Malaysian Trades Union Congress](#) (MTUC), is de enige vakcentrale in Maleisië, opgericht in 1949 die zowel de publieke als private sector beheert. Andere universele vakbonden zijn niet toegestaan. Bij de MTUC zijn 260 (bedrijfs)bonden aangesloten met in totaal ruim 500.000 leden. De MTUC is aangesloten bij de International Labour Organization (ILO). Het is een representatieve, onafhankelijke en democratische organisatie die actief opkomt voor belangenbehartiging van werknemers en voor vakbondsrechten in Maleisië. De MTUC heeft onder het autoritaire bewind van Mahathir te lijden gehad onder repressie en beperking van haar vakbondsrechten. Nu er iets meer ruimte is in Maleisië, gebruikt de MTUC deze om haar positie te versterken. MTUC vertegenwoordigt ook de ILO conferenties en vergaderingen. Het MTUC heeft geen recht om beslissingen te maken over collectieve arbeidsovereenkomsten.

Het Labour Resource Centre (LRC) werd in 1990 opgezet door een groep vakbondsmensen en activisten uit verschillende sectoren. Doelstelling van de LRC is ondersteuning te bieden aan de vakbeweging in Maleisië. Sinds de oprichting heeft de LRC allerlei projecten uitgevoerd, waaronder workshops and trainingen voor vakbonden en werknemers, onderzoek naar arbeidsthema's, en hard gewerkt aan de bevordering van de internationale arbeidsnormen. De kernactiviteit van de LRC is het helpen van vakbonden bij het organiseren van werknemers. De LRC helpt bonden ook bij het versterken van hun organisatie. De LRC werkt voornamelijk samen met bonden en andere niet gouvernementele organisaties aan lobbywerk en vakbondsrechtencampagnes.

Malaysian Trade Union Congress: <http://www.mtuc.org.my/>

### Illegale arbeid

De kloof tussen arm en rijk wordt steeds groter. De beschikbaarheid van goedkope buitenlandse werkkrachten heeft gezorgd voor een verarming van ongeschoolde

arbeiders. Het aanpakken van illegale arbeid behoort tot de prioriteiten van de Maleisische regering. De manier waarop dit probleem wordt aangepakt door de Maleisische regering, draagt echter enkel bij tot de instabiliteit van het land. Illegale medewerkers worden hard aangepakt door Maleisische regering. De straffen eindigen niet alleen in fysieke opsluiting, maar ook fysiek geweld ('caning'). Zo krijgen gedetineerden stokslagen tijdens hun opsluiting. Het is dus van belang dat bedrijven zich hier van bewust zijn en proberen goede salarissen te betalen aan alle arbeidskrachten.

### **Tip: Geen illegale arbeid**

Voorkom illegale arbeid in Maleisië. Illegale arbeid houdt armoede en discriminatie in stand. Naast dat je hiermee het leven in gevaar brengt van de werknemers, staan er ook sancties voor de werkgever. Op illegale arbeid staan namelijk zware straffen voor de werknemers, die vaak opgesloten worden in cellen, waar ze slecht behandeld worden.

## **4.4 Kinderarbeid**

In 1966 is de [Children and Young Persons \(employment\) act](#) aangenomen. Onder "children" vallen kinderen onder 14 jaar en onder "young persons" kinderen tot en met 16 jaar. De wet verbiedt kinderen nachtwerk te verrichten. Deze is gebaseerd op de ILO Conventie: Worst Forms of Child Labour and the Convention on Minimum Age. De minimumleeftijd voor kinderen om te werken is 15 jaar. Ongeveer 2,3% van de kinderen tussen de 10 en 14 jaar zijn reeds actief.

Kinderen onder de 14 jaar mogen licht werk verrichten in een familiebedrijf en bij werk dat door de overheid goed is gekeurd. Kinderen onder de 14 jaar mogen niet langer dan drie uur achter elkaar werken en zijn verplicht om een rustperiode van minstens 30 minuten te hebben. Maximaal mogen kinderen onder de 14 jaar zes uur per dag werken.

Children and Young Persons act: <http://www.agc.gov.my/agc/oth/Akta/Vol.%207/Act%20350.pdf>

### **Tip: Werk in combinatie met school**

Volgens de ILO norm mogen kinderen alleen werken in combinatie met 'leren' in het bedrijf of op een school. Er wordt vooral benadrukt dat het alleen om licht werk mag

gaan en dat er niet meer verwacht kan worden van kinderen dan simpele taken. Werken in een zware industrie is ook niet toegestaan.

Een werkgever die zich niet aan de regels houdt hangt een boete boven het hoofd van RM 2000 of gevangenisstraf van maximaal 6 maanden of een combinatie.

## 4.5 Overig

### Discriminatie en gelijke beloningen

Ondanks de [International Labour Organisation](#) (ILO) verdragen komt discriminatie van vrouwen, bepaalde etnische groepen, migranten en religie nog voor. Maleisië heeft de conventie op gelijke beloning aangenomen (Equal Remuneration), maar niet de conventie tegen discriminatie. Rassendiscriminatie is de grootste vorm van discriminatie. Zo bestaat de overheid 98% uit Maleisiërs en 2% niet Maleisiërs, de bevolking van Maleisië is echter heel anders verdeeld (Maleisisch 53,3%, Chinees 26,0%, Bumiputra's (oorspronkelijke bewoners) 11,8%, Indiaas 7,7%, overigen 1,2%).

In ILO-conventies 100 en 111 staat aangegeven dat iedereen gelijke kansen en behandeling moet krijgen ongeacht de etnische en sociale achtergrond, huidskleur, sekse, religie, politieke opvattingen, nationaliteit. Maleisië heeft slechts conventie 100 geaccepteerd. Conventie 100 gaat over het beginsel van gelijke beloning voor gelijkwaardig werk. Conventie 111 noemt alle verboden discriminatiegronden.

International Labour organisation: <http://www.ilo.org>

### Arbeidsinspectie

Volgens één van de laatste publicaties van het ILO is de verhouding tussen het aantal actieve inspecteurs en werknemers 1:5500. Dit is een respectabel getal volgens het 1:20000 voor zogenaamde transition economies en 1:40000 voor ontwikkelingslanden. Ook is Maleisië lid van '[The International Association of Labor Inspection](#)' (IALI). Deze organisatie houdt zich wereldwijd bezig met arbeidsinspectie in het breedste zin des woord. Al meer dan honderd landen zijn hierbij aangesloten, waaronder Maleisië.

In Maleisië is de organisatie [Department of Occupational Safety and Health](#) Malaysia (DOSH) actief. Indien er een ongeluk gebeurt op de werkvloer dat ontstaan is uit een werk-activiteit, dan dient het DOSH hiervan op de hoogte gesteld te worden door de werkgever. Ook indien de werkgever werkt met iemand van het uitzendbureau, in dat geval dient de opdrachtgever (bedrijf) als het uitzendbureau (werkgever) contact op te nemen met het DOSH. Concrete voorbeelden zijn opgenomen in op de DOSH website.

The International Association of Labor Inspection: [http://www.iali-aiit/org/iali/html\\_en/iali\\_kurz.html](http://www.iali-aiit/org/iali/html_en/iali_kurz.html)

Department of Occupational Safety and Health: <http://www.dosh.gov.my>.

## 4.6 Overige tips

### Mensenrechten

[Aim for human rights](#) is een Nederlandse mensenrechtenorganisatie die bedrijven instrumenten biedt om mensenrechten in de praktijk te brengen. Aim for human rights heeft het handboek A best [practice guide](#) to the human rights compliance assessment gemaakt voor het bedrijfsleven. Het is raadzaam om dit handboek door te nemen, zodat u weet waar u op moet letten op het gebied van mensenrechten in Maleisië.

Aim for human rights: <http://www.aimforhumanrights.nl/home/>

Practice guide: [http://www.humanrightsbusiness.org/pdf\\_files/HOM\\_Best%20Practice%20Guide.pdf](http://www.humanrightsbusiness.org/pdf_files/HOM_Best%20Practice%20Guide.pdf)

### Contact met lokale overheden

Een goed contact met lokale overheden in Maleisië is voor het internationale bedrijfsleven van groot belang, omdat lokale overheden veel invloed heeft op het toekennen van vergunningen. Veel wetgeving wordt regionaal uitgevoerd. De wetgeving die op nationaal niveau wordt ingevoerd, wordt overigens niet altijd even nauwkeurig in de provincie overgenomen. Ook de handhaving laat nog veel te wensen over.

## 5. MILIEU

### 5.1 Algemeen

Ongeveer viervijfde van het landoppervlak van Maleisië is bedekt met tropisch regenwoud. Het tropisch regenwoud in Maleisië bestaat uit een zeer groot aantal plantensoorten: naar schatting 8000 bloeiende planten, waarvan 2500 bomen. Driekwart van de bossen in Maleisië is bestemd als [Permanent Forest Estate](#) (PFE), die op duurzame wijze worden beheerd. De meeste natuurreservaten en nationale parken vallen hier buiten. Meer dan 3 miljoen hectare is bestemd voor omvorming, om uiteindelijk te worden gevelde om plaats te maken voor ander landgebruik. Al het bos in Maleisië is eigendom van de staat. Maleisië kampt met serieuze milieuproblemen. De grootste zijn luchtverontreiniging, ontbossing en biodiversiteit.

In de [National Policy on the Environment](#) (NPotE) staan plannen opgesteld op het gebied van economische, sociale en culturele ontwikkelingen. Met het beleid wil de overheid de kwaliteit van het leven van Maleisiërs continu verbeteren. Het is gebaseerd op acht onderling gerelateerde principes:

- beheren van het milieu
- behoud van de leefbaarheid en diversiteit van de natuur
- continue verbetering van de kwaliteit van het milieu
- duurzaam gebruik van natuurlijke bronnen
- integrale beleidsbeslissingen
- vastberadenheid en verantwoordelijkheid
- actieve participatie in de internationale samenleving

Permanent Forest Estate: <http://www.mtc.com.my/publication/library/formal/1Btpfe.htm>

National Policy on the Environment:

[http://www.doe.gov.my/index.php?option=com\\_content&task=view&id=1829&Itemid=803&lang=en](http://www.doe.gov.my/index.php?option=com_content&task=view&id=1829&Itemid=803&lang=en)

### Biodiversiteit en bedrijfsleven

De gevolgen die ontbossing heeft voor biodiversiteit is dat er steeds meer kansen zijn voor het bedrijfsleven. Zo wordt er tegenwoordig bijvoorbeeld steeds meer CO<sub>2</sub> kredieten verhandeld. Maleisië heeft het Wildlife Habitat Conservation Bank opgezet

die biodiversiteitskredieten zal gaan verhandelen. De kopers van dit krediet kunnen investeren in de conservatie van wouden. Het eerste project is het Malua Forest Reserve geweest waarbij 240.000 hectare in Sabah werd 'verkocht'. Tevens worden de palmolieplantages ook verbonden aan dit project door de verplichte aankoop van biodiversiteitskredieten.

**Bedrijf: Sime Darby**

**Sector: Palmolie**

**Thema: Biodiversiteit**

Sime Darby, een strategisch partner van het Nederlandse Unimills is een bedrijf actief in de palmolievetten dat duurzaamheid hoog op de agenda heeft staan. Biodiversiteit in de plantages is daarbij een zeer belangrijk onderdeel om de duurzaamheid te bewaken. Om de biodiversiteit te behouden, richt Sime Darby zich op conservering van de gewassen en continue verbetering.

Onder conservering wordt verstaan dat Sime Darby geen bossen en gewassen laat verbranden om vruchtbare grond te verkrijgen. Met de zero burning replanting technique wordt 100% organisch materiaal omgezet tot vruchtbaar aarde. Dit zorgt voor behoud, rehabilitatie en verbetering van de grond en tevens de vruchtbaarheid. Als voordeel heeft de techniek dat er direct begonnen kan worden met het planten van nieuwe bomen in tegenstelling tot de burn technique, waar je moet wachten tot de grond volledig is uitgebrand. Ook zorgt de burn technique onnodig voor CO2 uitstoot. Het weer heeft geen invloed op de techniek en kan dus altijd toegepast worden.

Het ontginnen van palmolie vergt veel water, kostbaar water in sommige landen. Sime Darby zorgt voor duurzaam schoon water management.

Onder continue verbetering wordt bedoeld dat Sime Darby naast enkel palmbomen ook andere typen bomen plant om de biodiversiteit te behouden. Ook gebruikt het liever natuurlijke manieren van insecten bestrijding door flora te planten die de insecten verjagen

Meer informatie op: <http://www.simedarby.com>

### **Gevolgen van houtkap, palmolieplantage en ontbossing**

De productie van palmolie gaat vaak gepaard met grote problemen voor mens en milieu. Voor de aanleg van plantages wordt tropisch bos gekapt of om werk te besparen worden er bossen in brand gestoken. De gevolgen van ontbossing zijn

enorm. Wanneer het woud gekapt wordt, loopt de cultuur en levenswijze van inheemse bevolkingsgroepen in gevaar. Dat leidt vaak tot sociale problemen.

### **Keurmerk**

Maleisië is betrekkelijk ver met het toepassen van duurzaam bosbeheer in vergelijking met andere landen in Zuid Oost Azië. In 1999 is de [Malaysian Timber Certification Council](#) (MTCC) opgericht, die verantwoordelijk is voor de gehele boscertificering in Maleisië. Als richtlijn voor certificering worden de Malaysian Criteria and Indicators (MC&I) gehanteerd. De controle is in handen van de MTCC en is aspirant-lid van het [Programme for Endorsement of Forest Certification Schemes](#) (PEFC) en is voor een deel toegelaten tot het Keurhout-Legaal systeem.

MTCC heeft een eigen handelsketen controlesysteem. Deze is van toepassing op het hele proces, dus vanaf het Maleisische bos tot aan de exporteur en kan op basis van de [Chain of Custody](#) (COC) criteria worden doorgezet in ontvangende landen.

De internationale federatie van bouw- en houtbonden (IFBWW), die samenwerkt met onder andere de International Labor Organisation bestempelt het MTCC-COC-systeem als het meest verreikende certificeringssysteem wereldwijd waar het gaat om milieu, gezondheid en veiligheid.

Enkele jaren geleden is uit een onderzoek van Greenpeace gebleken dat illegaal gekapt hout onder het Maleisische houtkeurmerk MTCC Nederland en Europa binnen komen. Blijf daarom alert op mogelijke misdaden.

Malaysian Timber Certification Council: <http://www.mtcc.com.my>

Programme for Endorsement of Forest Certification Schemes:

<http://www.mtcc.com.my/fullstory.asp?ID=100>

Chain of Custody: <http://www.mtcc.com.my/fullstory.asp?ID=49>

Greenpeace rapport Missing Link: <http://www.greenpeace.nl/reports/malysian-timber>

### **Tip: Illegaal gebruik van het MTCC keurmerk**

Indien u actief bent in de houtsector, is het raadzaam om het Greenpeace rapport “The Missing Link” te lezen samen met de officiële reactie van de Maleisische overheid op deze kwestie.

### **Tip: FSC-certificering**

Gebruikt of importeert u hout uit Maleisië, zorg dan dat u bij de inkoop van hout niet meewerkt aan onverantwoorde houtkap van tropische bossen. Alleen hout uit [FSC](#) gecertificeerde bossen kunt u verantwoord verwerken en op de markt brengen. Zorg voor een FSC-certificering van uw producten.

Forest Stewardship Council: <http://www.fscnl.org/nl/index.phtml>

## **5.2 Energie**

### **Palmolie**

Maleisië is de grootste palmolieproducent. Het land is goed voor meer dan 45 procent van de totale wereldproductie en palmolie neemt 51 procent van de export voor haar rekening. Palmolie is daarmee ook het belangrijkste landbouwproduct. In 2006 bereikte de productie een nieuw record: 15,9 miljoen ton. De grootste importeurs zijn de Europese Unie en China. Het succes van palmolie is in hoge mate te danken aan de overheid, die de productie hoog op de agenda heeft gezet.

In tegenstelling tot andere producten is dat palmolie veel verwerkingsmogelijkheden heeft. De overheid houdt zich ook bezig met het ontwikkelen van allerlei producten die op basis van palmolie kunnen worden gemaakt. Ook wordt palmolie gezien als een alternatief voor dierlijke vetten, alternatief om industrieën schoner te maken en als brandstof.

Er wordt verwacht dat in de nabije toekomst steeds meer palmolie zal worden gebruikt als biobrandstof. De plannen gaan gepaard met veel ophef over de indirecte gevolgen, zoals stijgende voedselprijzen, ontbossing en een toenemende schaarste van water.

### **Tip: Roundtable on Sustainable Palm Oil**

Kijk naar criteria voor duurzame palmolie bij de [Roundtable on Sustainable Palm Oil](#) (RSPO). De RSPO werd in 2001 opgestart om een etnische en ecologische standaard op te zetten voor palmolie. Deze RSPO-criteria zijn opgesteld door vertegenwoordigers van bedrijven en NGO's wereldwijd. Er zijn al heel wat bedrijven

die zich achter de RSPO scharen. Unilever, Nestlé en Loders Croklaan zijn onder meer aangesloten bij de RSPO. Deze leden vertegenwoordigen maar liefst 40% van de globale palmoliehandel. Certificering door het RSPO lost de problemen rond palmolie voor energie echter niet op, maar het is een goede stap in de goede richting.

Roundtable on Sustainable Palm Oil: <http://www.rspo.org/>.

**Bedrijf: Pamol**

**Sector: Palmolie**

**Thema: Optimaal gebruiken van natuur**

Pamol, een onderdeel van Unilever dat de palmolieplantage verzorgt, doet er alles aan om duurzaam te ondernemen. Overtollig water dat gebruikt wordt uit twee molens wordt gebruikt voor het bevochtigen van de bomen. De plantensoort 'leguminous' wordt door de plantage heen geplant, dit gaat het verlies van vocht tegen, houdt voedingsstoffen vast en trekt insecten aan die fungeren als anti-pesticiden.

Ook maakt Pamol gebruik van uilen, om ratten tegen te gaan. Afval van de molens wordt geplaatst onder de bomen, zodat deze het natuurlijk rottingsproces meemaken. Unilever heeft tevens een taskforce opgestart die binnen de palmolie keten onderzoek doet naar de contracten, specificaties en kwaliteit bewaking binnen de keten. Zo wordt duurzaamheid gestimuleerd door de gehele keten.

Meer informatie over Pamol: <http://www.unilever.com/Images/Palm%20Oil%20->

## 5.3 Water

De grootste problemen en uitdagingen die de Maleisische watersector raken worden besproken in de komende tekst. Onderwerpen als de allocatie van het water, duurzaamheid van de ontwikkeling en de moeite die Maleisië steekt om betere leefomstandigheden na te streven.

### **Bureaucratische en 'legal issues'**

Er is geen enkele instantie in Maleisië die de gehele verantwoordelijkheid draagt voor de planning en management van water. Conflicten gerelateerd aan het managen van de waterbronnen zoals de allocatie van waterrechten, overstroming management en waterverontreiniging worden op dit moment opgelost door verschillende instanties.

Op federaal niveau is er sinds kort een [National Water Resources Council](#) (NWRC) opgezet om een effectiever om te gaan met alle problemen en aspecten van water. Hier wordt tevens het zogeheten ‘interstate water transfer’ in meegenomen waarbij het water van en naar de omliggende landen verzonden wordt.

De toenemende vraag naar schoon drinkwater dat slechts beperkt beschikbaar is, heeft geleid tot concurrentie tussen de verschillende gebruikers. Dit wordt tevens versterkt door de economische groei in het land. Daaraan toegevoegd wordt de bouw van grotere opslagdammen noodzakelijk door de toenemende vraag naar waterbronnen. Deze waterbronnen zijn niet alleen kapitaalintensieve investeringen, ook heeft het een impact op de omgeving en het landschap. Het oppervlaktewater dat op dit moment gebruikt wordt om te zuiveren als drinkwater, zit reeds op een maximum door de hoge vraag naar schoon drinkwater. Hierdoor is de vraag naar watertransport tussen verschillende landen nog belangrijker geworden.

National Water Resources Council: <http://www.epu.ipm.my/New%20Folder/txtspeech.pdf>

### **Tip: optimaal gebruik maken van kostbaar water**

Water is een kostbaar en schaars goed in Maleisië . Ingepro heeft gebruik gemaakt van een gesloten water systeem. Door optimaal gebruik te maken van water en de natuur zo min mogelijk te verstoren, bespaart u water.

### **Overstromingen**

Maleisië heeft al een aantal jaren te kampen met overstromingen, met name in het regenseizoen. In 2007 alleen al zijn er meer dan 30.000 mensen dakloos geworden. De overstromingen hebben met name plaatsgevonden in het zuiden van Maleisië in de buurt van Johor en bij Sabah en Sarawak. Belangrijke oorzaken hiervoor zijn nieuwbouw langs de rivieren, ontbossing en zware regenval zijn een van de oorzaken van de waterproblemen in Maleisië. Overstromingen zijn een natuurlijk verschijnsel, een grote oorzaak is het regenseizoen. Er wordt geschat dat 29.000 vierkante kilometer (9% van Maleisië) kans heeft op een overstroming. In totaal raakt dit 12% van de bevolking.

Ook al is het onmogelijk om volledige controle te hebben over overstromingen, toch doet Maleisië er alles aan om dit te voorkomen. Nederland neemt hier, met name door

de jarenlange ervaring hierin, een belangrijke plaats in. In Maleisië zijn een aantal grote dammen, reservoirs gebouwd. Tevens worden rivieren verbeterd door de bouw van kleine bassins om overtollig water op te vangen. Maleisië heeft zelf een [Department of Irrigation and Drainage](#) opgezet om dit soort projecten te coördineren. Shell Global Solutions Intl. BV heeft een groot project opgestart, genaamd GTL Project dat het watermanagement regelt in Bintulu in Maleisië . Voor meer informatie zie:

[http://www.shell.com/home/content/aboutshell/our\\_strategy/major\\_projects\\_2/pearl\\_gtl/pearl\\_gtl\\_13032008.html](http://www.shell.com/home/content/aboutshell/our_strategy/major_projects_2/pearl_gtl/pearl_gtl_13032008.html)

Department of Irrigation and Drainage: <http://www.water.gov.my>

### **Waterschaarste**

Toenemende concurrentie in de vraag naar water zorgt voor een grote waterschaarste. De groei van de bevolking en het BNP heeft de laatste drie decennia gezorgd voor een explosieve groei van de vraag naar water. Het probleem van de bevolkingsgroei wordt voornamelijk gevoeld in de stedelijke gebieden door de urbanisatie. Door de exponentiele groei in stedelijke gebieden is de rek er bijna uit bij overheid om te voldoen aan de infrastructuur, milieuaspecten en diensten omtrent water door de exponentiele groei in stedelijke gebieden. Vaak voldoet het rioleringsstelsel ook niet om aan de groeiende vraag te voldoen. Dit zorgt weer voor problemen met het verwerken van het water, verontreiniging aan de lucht, volksgezondheid en een lagere levensstandaard in de stedelijke omgeving.

### **Waterverontreiniging**

De grootste bron van verontreiniging zijn binnenlands- en industrieel afvalwater variërend van palmoliemolens, rubberfabrieken en veehouderijen. Ook de mijnbouw en het aanleggen van wegen heeft negatieve gevolgen voor het water in het land. In een aantal stedelijke en industriële gebieden leidt waterverontreiniging tot een groot milieuprobleem. Er wordt nog teveel huishoudelijk afval in de rivieren geloosd. Dit milieuprobleem moet dringend worden aangepakt, aangezien bijna alle investeringen op het gebied van water afhankelijk is van een rivier met goede kwaliteit water.

### **Kansrijke sector**

In de loop van de jaren is er veel schade ontstaan door overstromingen. Om deze schade en toekomstige overstromingen tegen te gaan, is buitenlandse kennis ook meer dan welkom. De overheid is daarom bereid om extra geld uit te geven voor de waterproblemen in het land. De waterproblematiek is een kans voor Nederlandse ingenieurbureaus op het gebied van waterdistributie, afvalwaterproblematiek, waterbeheer en waterzuivering technologie.

## **5.5 Overig**

### **Rubber**

Eind 2006 bedroeg de totale productie van rubber 1,33 miljoen ton. De export van rubber bedroeg in totaal RM 8,4 miljoen. Dat is het hoogste niveau sinds 1996. De rubberindustrie heeft meer dan 5000 fabrieken gevestigd in Maleisië, met meer dan 68.000 werknemers. Maleisië is daarmee de derde producent van rubber op de wereld, na Indonesië en Thailand.

De [Malaysian Rubber Board](http://www.lgm.my) (MRB) opgericht door de overheid en wordt wereldwijd erkend. De MRB richt zich met name op R&D, productieontwikkeling en vervult daarnaast een adviserende rol voor de overheid die vaak de link legt met de economie. Belangrijk is dat bij het aanleggen van de rubber plantages, niet op illegale wijze bossen gekapt worden om ruimte te maken.

Malaysian Rubber Board: <http://www.lgm.my>

### **Visserij**

Naast Japan en de Malediven is Maleisië de grootste visconsument in Azië, met jaarlijks bijna 60 kilo per hoofd van de bevolking. De aqua-cultuur is met name in Johor en Selangor te vinden. De traditionele visvangst overtreft nog steeds de productievolume tegenover de aqua-cultuur. De visstand is in de jaren tachtig erg achteruitgegaan, waardoor de Maleisische visserijsector in een depressie kwam te zitten. De overheid stimuleerde vervolgens de visvangst in diep water en controleerde de kweek van vis, waardoor de sector begin jaren negentig weer groeide.

De [Marine Stewardship Council](#) (MSC) is een onafhankelijke, internationale organisatie die zich inzet om het visaanbod in de zee voor de lange termijn te garanderen. MSC is in 1997 opgericht door het Wereld Natuur Fonds en Unilever om duurzame visvangst te bevorderen. Maleisië is nog geen lid van de organisatie al wordt er verwacht dat hier in de toekomst verandering in komt.

Marine Stewardship Council: <http://www.scc.org>

## **Luchtkwaliteit**

Het [Department of Environment](#) houdt zich bezig met de luchtkwaliteit in Maleisië. Environmental Pollution staat daar dan ook hoog op de agenda. Zo heeft het Department of Environment een speciale Air afdeling die vervolgens het [National Air Quality Network](#) heeft opgezet. Zij houden zich bezig met het bijhouden van de luchtkwaliteit door Maleisië. Ze controleren ook de bronnen waar luchtvervuiling vandaan komt en hebben richtlijnen gemaakt.

Department of Environment: <http://www.doe.gov.my>

National Air Quality Network:

[http://www.doe.gov.my/index.php?option=com\\_content&task=view&id=1428&Itemid=840&lang=en](http://www.doe.gov.my/index.php?option=com_content&task=view&id=1428&Itemid=840&lang=en)

## **Toerisme**

In 2007 stond Maleisië in het teken van het aantrekken van toerisme. Met de campagne [Visit Malaysia](#) werd het land internationaal goed op de kaart gezet. Het toerisme is een belangrijke bron van inkomsten geworden voor Maleisië.

Toerisme kan een behoorlijke impact hebben op het land, de natuur en de bevolking. Zeker in gebieden waar toerisme in korte tijd hard groeit, en waar men nauwelijks is voorbereid, kunnen de negatieve gevolgen groot zijn. Hierbij kan gedacht worden aan waterschaarste, afval problemen, geluidsoverlast, landschapsvernietiging en verlies aan biodiversiteit.

Verschillende projecten in de reizen en toerisme sector leiden tot unieke MVO projecten. Zo zijn er eco-friendly hotels die opgenomen zijn op Agoda.com (onafhankelijk reisbureau) in de top 10 meest milieu vriendelijke hotels in Azië. Zo is het Tanjung Sanctuary Hotel in Langkawi genoemd in deze top 10.

Visit Malaysia: <http://www.visit.malaysia.com>

### **Tip: Initiatiefgroep Duurzaam Uitgaand Toerisme**

Kijk voor meer informatie op de website van Initiatiefgroep Duurzaam Uitgaand Toerisme (IDUT). De IDUT is het Nederlandse netwerk voor duurzame ontwikkeling van uitgaand toerisme. Bij de IDUT zijn diverse reisorganisaties bij aangesloten, deze zijn te vinden op de website: <http://www.idut.nl>.

## **5.6 Overige tips**

### **Risico-inventarisatie**

Het is sterk afhankelijk van de productie of handelsactiviteit of er risico's op milieu-incidenten zijn. Ga uit van de risico-inventarisaties en de algemeen bekende risico's bij de productie van goederen. Stel vast of gelet moet worden op het beperken van de risico's in de productie (eigen productie dan wel in de productieketen). Ook hier geldt weer het zoveel mogelijk toepassen van de gebruikelijke internationale standaards. En spreek uw directe leveranciers op dit externe veiligheidsaspect aan.

### **Productgerichte milieuzorg**

Om de milieubelasting van uw product(en) te beheersen en te verminderen biedt de [productgerichte milieuzorg \(PMZ\)](#) u een goed uitgangspunt. Met PMZ komt de volledige cyclus van een product in beeld, van het gebruik van grondstoffen tot en met het hergebruik en verwijderen van afvalstoffen. Het resultaat is dat u voor de milieuzorg over de grenzen van uw eigen productieprocessen en uw bedrijf heen kijkt.

Productgerichte milieuzorg: <http://www.senternovem.nl/pmz/toolkit/index.asp>

### **ISO 14000-certificering**

[ISO 14000](#) is een van de normen die wereldwijd wordt toegepast om milieumanagementsystemen op te zetten en te certificeren. Het loont de moeite uw bedrijf ISO14001 te laten certificeren.

ISO 14000 :

<http://www.unep.org/dec/onlinemanual/Enforcement/InstitutionalFrameworks/CertificationSystems/Resource/tabid/914/Default.aspx>

### **Afvalmanagement**

De beste strategie voor afvalmanagement blijft preventie (Cleaner Production), zeker gezien de onzekere afvalverwijderingsstructuur. Het zoveel mogelijk toepassen van gangbare praktijken vanuit de Nederlandse situatie zal al een hogere standaard

betekenen. Bij de inzameling en de verwijdering moet gestreefd worden naar zoveel mogelijk gescheiden afvalstromen waarbij vaak verwerkingskanalen kunnen worden gevonden, bijvoorbeeld voor plastics.

## **6. KETENVERANTWOORDELIJKHEID**

### **6.1 Algemeen**

Uw plaats in de handels- of productieketen bepaalt in hoge mate uw verantwoordelijkheid.

Om te weten waar u precies in de keten zit en wat er van u verwacht wordt moet u de volgende vragen aan uzelf stellen:

- Hoe groot is uw macht in de keten?
- Zijn andere bedrijven in de keten afhankelijk van u?
- Of bent u afhankelijk van andere bedrijven?
- In welke mate kunt u controle uitoefenen ver de productie van uw toeleveranciers?

Dat is ook de reden dat multinationals altijd een stap voor zijn op het gebied van MVO. Zij bepalen namelijk in hoge mate de bedrijfscultuur in de keten.

### **6.2 Leveranciers**

Het is verstandig om zakenpartners, inclusief leveranciers en onderaannemers zoveel mogelijk te stimuleren om volgens de MVO-standaarden te handelen. Steeds vaker stelt de samenleving eisen dat bedrijven weten wat er precies in de keten bij leveranciers spelen. Het is vaak genoeg voor gekomen dat een onderneming aan het eind van de keten wordt aangesproken op iets wat eerder in de keten heeft plaatsgevonden. Hoewel het in Azië moeilijk is om een schone keten te hebben, is het belangrijk om verbeteropties op te bouwen met partnerrelaties en toeleveranciers die op lange termijn winstgevend kunnen zijn.

**Bedrijf: Golden Hope**

**Sector: Palmolie**

**Thema: Ketenverantwoordelijkheid**

Golden Hope, onlangs gefuseerd met Sime Darby, ontplooit activiteiten om een duurzame palmolieplantage te bouwen. Golden Hope bezit 198.000 hectare grond aan plantages en produceert 800.000 ton per jaar aan palmolie. Dit doet Golden Hope vanaf de allereerste fase: seedling stage tot aan de export van het palmolie producten. Zo is het voor de gehele keten duidelijk wat de oorsprong is van het product. Inkopers kunnen controleren hoe de gewassen gegroeid zijn en hoe ze behandeld zijn. Zo is het mogelijk om productiefouten snel te kunnen achterhalen.

Meer informatie te vinden op: <http://www.unimills.com/goldenhopegroup.html>

### 6.3 Stappenplan

Hieronder vindt u een voorbeeld van een stappenplan die u kunt doen om een beter beeld te krijgen waar u in de keten zit:

#### Stap 1

Bepaal waar u in de productieketen maatschappelijke verantwoordelijkheid kunt nemen. Als u een primaire producent bent van agrarische producten, wordt het moeilijk om invloed uit te oefenen op verkoopschakels dicht bij de consument, maar u kunt wel voorwaarden stellen aan toeleveranciers van zaden, gewasbeschermingsmiddelen, sommige oliën, hout en apparatuur.

#### Stap 2

Hoe complex is uw keten? Hoe divers is het assortiment aan producten dat u uit de keten betreft?

In een minder complexe keten is het gemakkelijker om MVO-richtlijnen na te leven dan in een complexe keten. U kunt verticaal afspraken maken met bedrijven over standaarden die u wilt naleven.

#### Stap 3

Bepaal uw gedragscode op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en communiceer deze met toeleveranciers. Als uw macht in de keten groot is, dan

kunt u naleving van uw gedragscode zelfs afdwingen door het bijvoorbeeld contractueel vast te leggen.

Stappenplan ketenverantwoordelijkheid :

<http://www.mvo.nederland.nl/aandeslagmetmvo/mvointernationaal>

## 6.4 Kwaliteitzorg

Standaardsnormen

De [Department of Standards Malaysia](#) is verantwoordelijk voor de normen en keurmerken in het land. De [Standard en Industrial Research Institute of Malaysia](#) (SIRIM) maakt deel uit van het departement en heeft ruim dan 600 standaardsnormen met meer dan 70 verschillende procedures om keurmerken te verkrijgen. Als een product een procedure heeft doorlopen en is goedgekeurd, dan krijgt het een SIRIM logo. Voor sommige producten en productieprocessen is het noodzakelijk dat er een SIRIM certificaat verkregen wordt en heeft toestemming nodig van de Department of Electrical Inspectorate onder het Ministry of Energy, Telecommunications and the Post. Bijvoorbeeld als het gaat om elektronica.

Department of Standards Malaysia: <http://www.standardsmalaysia.gov.my>

Standard en Industrial Research Institute of Malaysia: <http://www.sirim.my>

## 6.5 Tips

### Bezoek toeleveranciers

Om precies te weten om welke omstandigheden uw producten worden gefabriceerd is het verstandig om uw toeleveranciers te bezoeken. Het kan zijn dat u niet alles te zien krijgt, maar helpt u wel bij het creëren van een beter beeld. Als u ontdekt dat de arbeids- of milieuomstandigheden, bijvoorbeeld OESO-richtlijnen niet naar de standaarden behoren, dan kunt u proberen om hierover met de toeleverancier te praten. Natuurlijk kunt u ook ervoor kiezen om aan te geven dat u alleen maatschappelijk verantwoord geproduceerde producten kunt afnemen. Een goede combinatie tussen een vriendelijk gesprek en zakelijke dwang is vaak de geslaagde aanpak.

## **Code of conduct**

Een code of conduct opstellen en door elke werknemer te laten ondertekenen is een stap in de goede richting voor wat betreft MVO. Een code of conduct is meer dan regels waar de werknemers zich aan moeten houden.. Het zijn richtlijnen hoe werknemers zich moeten gedragen tegenover elkaar en tegen zaken partners gebaseerd op de waarden van het bedrijf. Door de code of conduct staat een werkgever sterker in zijn schoenen en kan in dit geval discriminatie makkelijk tegengegaan worden. Andere onderwerpen die in een code of conduct ter sprake kunnen zijn: corruptie, milieu, manier van zaken doen in het bedrijf. Een voorbeeld van een code of conduct van kunt u vinden op: <http://www.digi.com.my/aboutdigi/index.do>

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen een code of conduct voor werknemers en voor toeleveranciers. In de code of conduct voor toeleveranciers worden er specifieke verwachtingen op het gebied van maatschappelijke verantwoordelijkheid uiteengezet en wordt de toeleveranciers meegedeeld dat er standaarden zijn en dat de toeleveranciers daar verantwoordelijk voor zijn. Een voorbeeld van een conduct of conduct kunt u vinden op: <http://www.apple.com/nl/supplierresponsibility/>

## **SA-8000-certificering**

De [SA8000](#) is een internationaal erkende standaard voor verbetering van de arbeidsomstandigheden, kortom een leidende standaard voor maatschappelijk verantwoord ondernemen op gebied van personeelszaken. Het invoeren van een SA8000-certificering is een stap op weg naar maatschappelijk verantwoord ondernemen. SA8000 is een dynamische methode waarmee de MVO-situatie periodiek wordt verbeterd. Het helpt om een aantal gestandaardiseerde arbeidsnormen op een praktische manier in het bedrijf operationeel te maken. Ketenmanagement en ketenverantwoordelijkheid zijn onderdelen van deze standaard.

SA8000: <http://sa-intl.org/>

# 7. MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN ONDERNEMEN

## 7.1 Algemeen

[Maatschappelijk betrokken ondernemen](#) kan op verschillende manieren door Maleisische bedrijven ingevuld worden. Zo kunnen maatschappelijke projecten de aandacht krijgen, maar ook onderwijs, gezondheidszorg en milieu. Het is belangrijk om hierbij hulp te zoeken van instanties die reeds actief zijn in deze sector. Zo kan het wellicht handig zijn om contact op te nemen met niet-gouvernementele organisaties of vrijwilligers organisaties. Belangrijk hierbij is dat het interessantst is om projecten te ondersteunen die dicht bij de kernactiviteiten liggen van het bedrijf. Een goed voorbeeld hiervoor is het Touching Hearts initiatief van Unilever die u terug kunt vinden in hoofdstuk twee.

Maatschappelijk betrokken ondernemen:

<http://www.mvonederland.nl/aandeslagmetmvo/mvointernationaal?startAt=12>

## 7.2 Samenwerking

### Lokale NGO's

Er zijn een groot aantal NGO's actief in Maleisië. Een compleet overzicht is te vinden op: <http://www.mycen.com.my/malaysia/ngo.html>. Het kan in veel gevallen ook raadzaam zijn om internationaal contact op te nemen met NGO's buiten Maleisië.

Het [CSR Malaysia](#) is een organisatie in Maleisië die zich richt op het bedrijfsleven en het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Deze organisatie heeft een drukbezochte website die allerlei relevante nieuwsberichten over MVO groepeerd. Het is tevens mogelijk om actief lid te worden en te genieten van een aantal voordelen, zoals het bijwonen van conferenties over MVO als het ontvangen van de nieuwsbrief.

CSR Malaysia: <http://www.csr-malaysia.org/>

### Andere initiatieven

Er zijn veel commerciële private ondernemingen in Maleisië grote stappen maken op MVO gebied. Zo heeft het HSBC volgens het Equator Principle leningen geëvalueerd

op het gebied van milieu-, sociale en ethische impact. Maar ook Jaya Jusco startte een boomplantactie. En Carrefour deelt milieuvriendelijke boodschappentassen uit.

### **7.3 Overige belangrijke MKB Thema's**

#### **AIDS**

In 2007 waren er 73.000 mensen besmet met HIV, waarvan 75 procent drugsgebruikers en 7 procent vrouwen zijn. Het virus komt voornamelijk voor in de onderklasse van de maatschappij. Als het HIV probleem niet wordt aangepakt wordt er zelfs voorspeld dat het aantal besmettingen in 2015 kan oplopen tot 300.000 gevallen. De overheid heeft het probleem opgenomen in the het Ninth Malaysia plan,

Maleisië is lid van de Internationale Werkgeversorganisatie (IOE). Deze organisatie heeft een handboek ontwikkeld met informatie, richtlijnen en nuttige voorbeelden over hiv/aids. Het [Malaysian AIDS council](#) is een NGO opgericht door het ministerie van volksgezondheid om AIDS tegen te gaan.

Ninth Malaysia plan: <http://www.epu.jpm.my/rm9/html/english.htm>

Malaysian Aids council: [www.mac.com.my](http://www.mac.com.my)

### **7.4 Tips**

#### **Ondernemingen en NGO's**

Ondernemingen en maatschappelijke organisaties kunnen elkaar soms aanvullen door ervaringen uit te wisselen. Maatschappelijke organisaties hebben vaak veel kennis, ervaring en contacten in Maleisië, terwijl ondernemingen maatschappelijke organisaties in financiële of organisatorische zin soms kunnen ondersteunen. Het is zinvol de raakvlakken eens te onderzoeken.

#### **Initiatieven van andere ondernemingen**

Neem eens kennis van de initiatieven van andere ondernemingen: Dekker Hout, BioX, Unimills en de grotere namen zoals Unilever en Shell die u mogelijk ten voorbeeld kunnen dienen voor het opzetten van een eigen initiatief gericht op Maatschappelijk Betrokken Ondernemen.

**Bedrijf: DiGi Telecommunications**

**Sector: Telecommunicatie**

**Thema: Maatschappelijk betrokken ondernemen**

In het kader van maatschappelijk betrokken ondernemen heeft DiGi in 2005 het Amazing Malaysian project opgezet. Dit project is opgericht om de Maleisië traditie te bewaren en voort te zetten. "De maatschappij moet inzien dat de Maleisische cultuur en erfgoed speciaal is en gekoesterd moet worden. Er zijn namelijk veel kleine gemeenschappen verspreid over heel Maleisië die hun eigen tradities hebben, waar veel mensen erg weinig van weten", aldus DiGi. Het Amazing Malaysia project focust zich op een aantal gebieden erfgoed: kunst, cultuur, natuur en architectuur. Tijdens de projecten richt DiGi zich met name op de jeugd en worden met name kinderen erbij betrokken.

Meer informatie te vinden op: [http://digi.com.my/aboutdigi/cr/cr\\_com\\_dam.do](http://digi.com.my/aboutdigi/cr/cr_com_dam.do)

## 8. LINKS

Aim for human rights: <http://www.aimforhumanrights.nl/home/>

Bursa Malaysia: <http://www/klse.com.my>

Business Anti-Corruption Portal: <http://www.business-anti-corruption.com/Home.asp?pageid=4>

Business Ethics Institute of Malaysia: <http://www.beim.org.my/introduction.shtm>

Centre for Environment, Technology & Development Malaysia: [www.cetdem.org.my](http://www.cetdem.org.my)

Chain of Custody: <http://www.mtcc.com.my/fullstory.asp?ID=49>

Children and Young Persons act: <http://www.agc.gov.my/agc/oth/Akta/Vol.%207/Act%20350.pdf>

Companies Commission of Malaysia: <http://ssm.com.my/en/index.php>

CSR Malaysia: <http://www.csr-malaysia.org/>

Dekkerhout: <http://www.dekkerhout.nl>

Department of Environment: <http://www.doe.gov.my>

Department of Irrigation and Drainage: <http://www.water.gov.my>

Department of Occupational Safety and Health: <http://www.dosh.gov.my>

Department of Standards Malaysia: <http://www.standardsmalaysia.gov.my>

Employees Provident Fund: <http://kwsp.gov.my/index.php?lang=en>

Federation of Malaysian Manufacturers: <http://www.fmm.org.my>

Foreign Investment

Committee: <http://www.gov.my/MyGov/BI/Directory/NonCitizen/nPropertyAndInvestment/nProperty/nForeignInvestmentCommittee/>

Forest Stewardship Council: <http://www.fscnl.org/>

Global Compact: <http://www.unglobalcompact.org>

Golden Hope: <http://www.unimills.com/goldenhopegroup.html>

Greenpeace rapport Missing Link: <http://www.greenpeace.nl/reports/malysian-timber>

Human Rights Compliance Assessment: [http://www.humanrightsbusiness.org/040\\_hrca.htm](http://www.humanrightsbusiness.org/040_hrca.htm)

Initiatiefgroep Duurzaam Uitgaand Toerisme: <http://www.idut.nl>

Ingrepro: <http://www.ingrepro.nl>

Internal Security Act 1960: [http://ejp.icj.org/IMG/INTERNAL\\_SECURITY\\_ACT\\_1960.pdf](http://ejp.icj.org/IMG/INTERNAL_SECURITY_ACT_1960.pdf)

International Labour organisation: <http://www.ilo.org>

ISO 14000 :

<http://www.unep.org/dec/onlinemanual/Enforcement/InstitutionalFrameworks/CertificationSystems/Resource/tabid/914/Default.aspx>

Maatschappelijk betrokken ondernemen:

<http://www.mvonderland.nl/aandeslagmetmvo/mvointernationaal?startAt=12>

Malaysian Aids council: [www.mac.com.my/](http://www.mac.com.my/)

Malaysian Dutch Business Council: <http://www.mdbc.com.my/>

Malaysian Rubber Board: <http://www.lgm.my>

Malaysian Timber Certification Council: <http://www.mtcc.com.my>

Malaysian Timber Certification Council: <http://www.mtcc.com.my>

Malaysian Trade Union Congress: <http://www.mtuc.org.my/>

Maleisisch belastingsstelsel: <http://www.atarek.com.my/tax system.htm>

Maleisische arbeidswet: <http://www.lawyerment.com.my/library/doc/empl/>

Marine Stewardship Council: <http://www.scc.org>

Matrade: <http://www.matrade.gov.my>

MVO Nederland: <http://www.mvonderland.nl>

Nationaal Contactpunt OESO-richtlijnen: <http://www.oesorichtlijnen.nl/>

National Air Quality Network:

[http://www.doe.gov.my/index.php?option=com\\_content&task=view&id=1428&Itemid=840&lang=en](http://www.doe.gov.my/index.php?option=com_content&task=view&id=1428&Itemid=840&lang=en)

National Integrity Plan: <http://www.fksg.utm.my/national-integrity-plan-nip>

National Policy on the Environment:

[http://www.doe.gov.my/index.php?option=com\\_content&task=view&id=1829&Itemid=803&lang=en](http://www.doe.gov.my/index.php?option=com_content&task=view&id=1829&Itemid=803&lang=en)

National Water Resources Council: <http://www.epu.jpm.my/New%20Folder/txtspeech.pdf>

Nederlandse ambassade in Kuala Lumpur: <http://Maleisië.nlambassade.org/>

Nederlandse ambassade: <http://www.Maleisië.nlambassade.org>

Nederlandse vereniging Maleisië: <http://www.nlvMaleisië.com/>

Ninth Malaysia plan: <http://www.epu.jpm.my/rm9/html/english.htm>

Ninth Malaysian Plan: <http://www.epu.jpm.my/rm9/html/english.htm>

OESO-richtlijnen: <http://www.oesorichtlijnen.nl>

Openbaar Ministerie tegen vervolging:

<http://www.internationaalondernemen.nl/zoeken/ShowBouwsteen.asp?bstnum=149317>

Pamol:

[http://www.unilever.com/Images/Palm%20Oil%20%20A%20Sustainable%20Future%202002\\_tcm13-5315.pdf](http://www.unilever.com/Images/Palm%20Oil%20%20A%20Sustainable%20Future%202002_tcm13-5315.pdf)

Permanent Forest Estate: <http://www.mtc.com.my/publication/library/formal/1Btpfe.htm>

Practice guide: [http://www.humanrightsbusiness.org/pdf\\_files/HOM\\_Best%20Practice%20Guide.pdf](http://www.humanrightsbusiness.org/pdf_files/HOM_Best%20Practice%20Guide.pdf)

Productgerichte milieuzorg: <http://www.senternovem.nl/pmz/toolkit/index.asp>

Program for Endorsement of Forest Certification Schemes: <http://www.pefc.org>

Programma Samenwerking Opkomende Markten  
(PSOM): [http://www.evd.nl/home/landen/publicatie/lob\\_buh.asp?landen=mas&Showresults=true&Pagelndex=6](http://www.evd.nl/home/landen/publicatie/lob_buh.asp?landen=mas&Showresults=true&Pagelndex=6)

Programme for Endorsement of Forest Certification Schemes:  
<http://www.mtcc.com.my/fullstory.asp?ID=100>

Rechtssysteem: <http://www.evd.nl/zoeken/showbouwsteen.asp?bstnum=3806&location=>

Roundtable on Sustainable Palm Oil: <http://www.rspo.org/>

SA8000 certificering: <http://www.mvonederland.nl/degrotemvobibliotheek/richtlijnenenregelgeving/867>

SA8000: <http://sa-intl.org/>

SA8000 rapport: <http://www.un.org/esa/sustdev/sdissues/consumption/procurement/sai.pdf>

Sime Darby: <http://plantation.simedarby.com>

Social Security Organization: <http://www.lawyerment.com.my/library/doc/empl/socso/index.shtml>

Standard en Industrial Research Institute of Malaysia: <http://www.sirim.my>

Stappenplan ketenverantwoordelijkheid  
<http://www.mvo.nederland.nl/aandeslagmetmvo/mvointernationaal>

Telenor: <http://www.telenor.com>

The International Association of Labor Inspection: [http://www.iali-aiit/org/iali/html\\_en/iali\\_kurz.html](http://www.iali-aiit/org/iali/html_en/iali_kurz.html)

Transparency International: <http://www.transparency.org/>

Unilever: <http://www.unilever.com.my>

Vision 2020: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/apcity/unpan003222.pdf>

Visit Malaysia: <http://www.visit.malaysia.com>